

Vesa Kontinen
paatoimittaja(a)say.fi

Finnanest 2008-2015: toimitussihteeri tekee lehden?

Finnanestin 50-vuotisjuhlavuoden aikana haastatelimme lehteä tehneitä ihmisiä: nyt ovat vuorossa kaksi upeaa toimitussihteeriä. Nina Keinänen toimi toimitussihteerinä 2008-2009, ja sen jälkeen oli mukana toimituskunnassa vuoteen 2015 asti. SaySky-kokouksessa maaliskuussa sattumalta muistelimme espoolaiskollegoiden kanssa Ninan 2012 julkaistua hersyvää harrastusjuttua persoonallisesta metsästyskoirasta. Minna Ilmakunnas aloitti Finnanestissa 2008 myös Johanna Tuukkasen toimituskunnassa, ja oli toimitussihteerinä 2009-11. Nykyisin hän toimii Aikakauskirja Duodecimin toimitussihteerinä.

Mikä sai sinut mukaan Finnanest-lehden tekemiseen?

Nina Olin juuri muuttanut Jyväskylään. Työkentelin Keski-Suomen keskussairaalassa yhdessä Johanna Tuukkasen kanssa anestesiolla. Johanna pyysi minut mukaan lehden toimitukseen.

Minna Mukaan minut rekrytoi nykyinen päätoimittaja Vesa Kontinen, joka oli vuonna 2008 jäämässä pois toimituksesta. Vesa etsiskeli tilalleen Finnanestiin toimittajaa Helsingistä. Suostutteluun riitti yksi lounas Töölön sairaalan henkilöstöruokalassa.

Mikä tehtävässä oli kiinnostavinta, hauskinda tai hankalinta?

Minna Kiinnostavaa ja tietysti hyödyllistäkin oli se, että luin aivan kaikki Finnanestin jutut läpi jossakin vaiheessa toimitusprosessia. Pysyin paljon nykyistä paremmin perillä siitä, mitä

anestesiologian ja tehohoidon alalla yleisesti oli meneillään tai pinnalla. Toimituksen kokouksissa oli mukava parantaa maailmaa. Hankalinta oli sovittaa Finnanest elämän ruuhkavuosiin.

Nina Toimitussihteerin tehtävä oli vasta alkulämmittelyä FA-uralla. Vapaana toimittajana Ritvan toimituksessa pääsin paremmin käyntiin hulluissa ideoinneissa (Inhimillinen tekijä, Samaan aikaan toisaalla, Viimenen sana, Jatkis). Vanhoja kirjoituksia lukiessa tulee vieläkin hymy huulille. Hienoa, että sain olla mukana näin hulluissa jutuissa. Eihän kukaan järkevä ihminen olisi toissiaan ehdottanut sairaalamailman rakkausromaanina jatkiksena asialliseen anestesiologian alan lehteen.

Miten lehti muuttui kautesi aikana?

Nina Johanna Tuukkasen aikana lehdessä painotettiin lääkäriä paitsi lääkärinä, myös ihmisenä. Työssä jaksaminen, työn yhdistäminen perheeseen ja vapaa-aikaan oli ehkäpä merkittävämmässä roolissa kuin aiemmin. Haluttiin nähdä lääkäri myös inhimillisenä ihmisenä eikä pelkästään raudanlujana ammattilaisena.

Ritva Jokelan vaihtuessa päätoimittajaksi lehteen lisättiin artikkeleiden ja ”asiallisen sisällön” lisäksi myös viihteellistä aineistoa. Mietin aluksi, miten lääkärikunta ottaa omakseen Jatviksen, Viimeisen sanan ja sarjakuvat. Yllättäen tämä viihteellisempi lehden sisältö sai paljon hyvää palautetta. Lääkärien lisäksi myös osa kollegojen puolisoista seurasi näitä palstoja. Varmasti tämä kevyt sisältö on aiheuttanut myös närästystä, mutta sitä ei kantautunut minun korviini. Ehkäpä me lääkärit emme olekaan niin konservatiivisia

Minna Ilmakunnas kotonaan, taustalla Merja Heinon Pohjoista ja etelää 2 (2010). Kuva Helmi Valkonen.

ja huumorintajuttomia kuin työroolimme antaa ymmärtää.

Minna Suurin muutos oli varmasti vuoden 2011 aikana ideoitu uudistus taitossa ja ulkoasussa. Tuolloin pohdittiin lukijakyselyn pohjalta lehden rakennetta ja sisältöä ja luotiin esimerkiksi jaottele palstoihin Nyt ja Aina. Lisäksi juttuja alettiin editoida ja toimittaa aiempaa systemaattisemmin ja pohdittiin jopa juttujen vertaisarviointia, vaikka se ei sanan varsinaisessa merkityksessä ole lopulta toteutunutkaan.

Onko lehden tekemisestä jäänyt jotain erityisiä muistoja tai tapahtumia, jotka haluaisit kertoa?

Minna Itselleni mukavimpia muistoja on jäänyt mutkattomasta yhteistyöstä päätoimittaja Johanna Tuukkasen kanssa. Myös professori Per Rosenbergin haastattelu on jäänyt mieleen mukavana tapahtumana – sain parin tunnin keskustelun aikana Pellestä aivan uuden ja erilaisen kuvan kuin erikoistumisaikanani klinikassa.

Nina Jatkiksen idean syntyi OYSissa teho-päivystäjänä potkutelllessani sairaalan pitkällä hiljaisella käytävällä. Mietin, millaisia tarinoita syrjäiset liinavaatekaapit olivatkaan salanneet vuosikymmenten ajan. Tarinat komeista kirurgeista ja kuvankauniista sairaanhoitajista tuntuvat olevan varsin yleisiä romanttisen kirjallisuuden parissa. Ystävältäni sain ”Rakkauden teho-osasto” -nimisen romaanin lahjaksi aloittaessani lukuloman

tehohoidon erikoispätevyys tenttiin. Punainen lanka tuntui olevan kaikissa kolmessa tarinassa sama. Rakkaudessa siipeensä saanut henkeäsalpaavan komea päähenkilö harrasti pyyteeöntä hyväntekeväisyyttä (nälkää näkevät, kehitysvammaiset, orvot ym.) ja vannoi ikuiseen yksinäisyyden puolesta lennättäen kesyttämäänsä villihaukkaa illan purppuranpunaisella taivaalla. Kuvioon ilmestyy aina järkyttävän kaunis nainen, joka ui liiveihin lopulta kaikesta vastustelusta huolimatta. Ja tietenkin tarinassa täytyi olla mausteena kolmas pyörä sekoittamassa orastavaa rakkautta.

Toimituksen harvat, mutta sitäkin herkullisemmat palaverit olivat mieleenpainuvia. Oli ihana huomata, kuinka monella tavalla lahjakkaita ihmisiä me anestesiologit olemme.

Mitkä arvioisit Finnanestin vahvuuksiksi ja haasteiksi tällä hetkellä?

Nina Vahvuutena näkisin omalla äidinkielellä tuotetun, ajankohtaisen lääketieteellisen tiedon. Haasteena on jatkossakin varmasti lehden talouteen ja rahoitukseen liittyvät ongelmat lääketieteellisuuden mainosten vähentyessä.

Minna Finnanestin lääketieteellinen sisältö on mielestäni varsin tasokasta, ja lehteä arvostetaan ja luetaan laajasti myös hoitohenkilökunnan parissa. Pidän myös siitä, että Finnanest on todellinen järjestölehti, jossa näkyy monella tavalla Anestesiologiyhdistyksen jäsenten kädenjälki. Tulevaisuuden haasteena on varmasti julkaisu-alustan pohtiminen. Jääkö paperilehti historiaan?

>>

Nina Keinänen riekkojajhdissa Utsjoella pääsiäisenä 2018. Kuva Nina Keinänen arkistosta.

Lääkemainonnan vähentyessä myös mainostulojen todennäköinen lasku asettaa omat haasteensa lehdelle.

Minna, on varmaan aika erilaista tehdä Aikakauskirja Duodecimia kuin Finnanestia? Monella tavalla työ on kyllä yllättävän samanlaista! Juttujen ja teemojen aiheita ideoidaan toimituskunnan kesken ja kokouksissa puheenaiheet syrjähtävät asiasta aivan yhtä usein kuin Finnanestissa, deadline't paukkuvat Duodecimissakin, ja tulevaisuuden haasteetkin ovat aivan samat. Toki toiminnan mittakaava eli kaksi lehteä kuukaudessa ja siksi myös toimitussihteerin työmäärä on Duodecimissa aivan erilainen kuin Finnanestissa. Tekninen toimitus huolehtii tietysti siitä, että käsikirjoitukset päätyvät lopulta julkaisuiksi asti, eikä lehti pyöri vain lääketieteellisen toimituksen aktiivisuuden varassa. Luen kaiken Duodecimin julkaiseman materiaalin viimeistään taittovedoksia tarkistaessa, joten pysyn – ensimmäistä kertaa sitten opiskeluvuosien – kärryillä muiden erikoisalojen hoitolinjoista ja kehityksestä.

Miten toivoisit Finnanestin kehittyvän tulevaisuudessa?

Nina Jokainen päätoimittaja tekee lehdestä näköisensä ja vaikuttaa myös lääketieteelliseen sisältöön omien erityisvahvuksiensa myötä. Kehitys tulee itsestään innostuneen ja uudistuvan toimituksen myötä. Niin kuin on jälleen tapahtunut.

Hienoa, että olen saanut olla mukana tässä hauskuudessa.

Minna Toivoisin, että Finnanest nykyistä enemmän avaisi näkökulmia siihen, miten anesteziologin työ muuttuu tulevaisuudessa sekä suurien organisatoristen muutosten että lääketieteen murroksen myötä. Miten sote-uudistus ja lääkärin palkkauksen uudistaminen vaikuttavat anestesiologiain? Tuleeko yksilöllistetyistä lääketieteestä ja tekoälystä valtavirtaa myös anestesiologiassa? Miten biopankit ja massadatan muuttavat anestesiologian tutkimusta? Mihin anestesiologeja tarvitaan tulevaisuudessa?

Onnea 50-vuotiaalle! ■